

europski socijalni fond i podrška udrugama

IZDAVAČ:

Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske
Radnička cesta 80/V
10000 Zagreb
Tel.: 01 4599 810
Faks.: 01 4599 811
E-pošta: info@uzuvrh.hr
Internetska stranica: www.uzuvrh.hr

ZA IZDAVAČA:

dr. sc. Igor Vidačak

PRIJEVOD S ENGLLESKOG JEZIKA:

Zvezdana Kastropeli

PRIPREMA I DIZAJN:

Denona d.o.o.

Tiskano u originalu na engleskom jeziku pod naslovom
"The European Social Fund and its Support to NGOs"
od strane Opće uprave za zapošljavanje, socijalna pitanja i uključivanje
© Europska unija, 2010.

Hrvatski prijevod: © Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske, 2012.
Prijevod je u isključivoj odgovornosti Ureda za udruge Vlade Republike Hrvatske.

Ni Europska komisija, ni osobe koje djeluju u ime Komisije nisu odgovorni
za moguću uporabu informacija iz ove brošure.

ISBN: 978-953-7752-04-0

EUROPE DIRECT
je usluga koja vam pomaže pronaći
odgovore na pitanja o Europskoj uniji.

Besplatan broj (*)
00 800 67891011

(*) Neki mobilni operateri ne dopuštaju pristup brojevima 00 800 ili naplaćuju takve pozive.
Veliki broj dodatnih informacija o Europskoj uniji dostupan je na internetu.

Pristup je omogućen putem servera Europa (<http://europa.eu>).

© Europska unija, 2010.

Pravo reprodukcije odobrava se pod uvjetom da se navede izvor.

VAŽNA OBAVIJEST

Informacije u ovoj brošuri potječu iz šire studije koju je izradila tvrtka Bernard Brunhes International (BBI, www.bb-international.eu) u okviru ugovora „Izveštavanje o intervencijama Europskog socijalnog fonda (ESF) u Europskoj uniji“. Izveštaje „Europski socijalni fond i podrška socijalnim partnerima i udrugama“ koje je korišteno kao podloga za istraživanje napisali su Dr. Anna Kwiatkiewicz i Mark Delmartino. Dostupno je na engleskom jeziku na internetskoj adresi <http://ec.europa.eu/esf>.

Potpuna se demokracija ne može ostvariti ukoliko proces oblikovanja politika nije dostupan građanima putem transparentnih postupaka. Osobe koje donose odluke bi stoga trebale slušati i učiti od pojedinaca, tvrtki i organizacija koji izražavaju brige građana. Civilni dijalog kao izraz sudioničke demokracije više je od informiranja i komunikacije te se temelji na obostranom priznavanju i odgovornosti. Dijalog se odvija na različitim stupnjevima formalizacije, od neformalnih do utemeljenih struktura, od komunikacije ad hoc do kontinuirane razmjene.

Kao organizirani oblici civilnog društva, udruge (nevladine organizacije) imaju za cilj djelovati u javnoj sferi općenito vezano uz brige, težnje i pitanja koja se odnose na dobrobit ljudi, posebnih skupina ljudi ili društva u cjelini. Djeluju na različitim razinama, od *grassroots* inicijativa do pokreta koji djeluju globalno. Postoje udruge koje pružaju usluge (npr. u području socijalne skrbi), dok je primarni cilj udruga koje se bave zagovaranjem, utjecati na politike javnih vlasti te na javno mnijenje uopće.

EU i Europska komisija na mnoge načine omogućuju i potiču sudjelovanje udruga u procesu konzultacija koji se temelji na otvorenosti. Europska komisija uspostavila je dobrovoljni registar za organizacije koje predstavljaju različite interese. Jednako tako, Komisija podržava Socijalnu platformu i druge krovne mreže udruga koje djeluju na razini EU te je s njima u redovitom kontaktu. Socijalna platforma broji više od 40 članskih organizacija koje predstavljaju oko 1.700 organizacija aktivnih u područjima ravnopravnosti spolova, starijih osoba, osoba s invaliditetom, nezaposlenih, migranata, osoba pogođenih siromaštvom, itd. Europski gospodarski i socijalni odbor (EGSO) okuplja i udruge i socijalne partnere.

U širem smislu, sindikati te poslovne ili strukovne organizacije mogu se također smatrati organizacijama civilnog društva. Međutim, ova brošura opisuje podršku Europskog socijalnog fonda (ESF) udrugama. Postoji još jedna brošura koja je posvećena Europskom socijalnom fondu i socijalnim partnerima, a dostupna je putem interneta na adresi: <http://ec.europa.eu/esf>.

Ukratko o Europskom socijalnom fondu

Europski socijalni fond posvećen je promicanju zapošljavanja u EU. Pomaže državama članicama EU poboljšati spremnost europske radne snage i tvrtki da se suoče s globalnim izazovima. Fond sufinancira aktivnosti koje se financiraju sredstvima iz javnih i privatnih nacionalnih izvora. O strategiji ESF-a i njegovu proračunu pregovaraju i odlučuju države članice EU koje su zastupljene u Vijeću Europske unije, Europskom parlamentu i Europskoj komisiji. Na tom temelju države članice izrađuju sedmogodišnje operativne planove (OP) koje odobrava Europska komisija.

Operativni programi od 2000. do 2006.: ukupni izdaci (u milijunima €) po državama članicama (stanje 2. rujna 2008.)

Država članica	Izdatak	Država članica	Izdatak
Austrija	1.326	Latvija	115
Belgija	2.416	Litva	166
Cipar	22	Luksemburg	47
Češka	297	Malta	9
Danska	779	Poljska	1.776
Estonija	71	Portugal	7.145
Finska	2.365	Slovačka	241
Francuska	12.204	Slovenija	60
Njemačka	20.930	Španjolska	17.388
Grčka	4.783	Švedska	2.661
Mađarska	288	Nizozemska	2.458
Irska	1.778	UK	13.285
Italija	12.909		

Navedene aktivnosti i izdaci ne uključuju inicijativu Zajednice EQUAL koju je ESF također osnovao u razdoblju od 2000. do 2006.

Informacije u ovoj brošuri obuhvaćaju razdoblja od 2000. do 2006. te od 2007. do 2013. zaključno do 2009. Godine 2000. ESF je bio otvoren tadašnjim državama članicama EU kojih je bilo 15. Dodatni su programi započeti godine 2004. kako bi se mogli zadovoljiti prioriteta 10 novih država članica. Evo nekoliko brojčanih podataka koji objašnjavaju veličinu sufinanciranja od strane ESF-a:

ESF od 2000. do 2006.

- Na više od 200 Operativnih programa zajedno utrošeno je ukupno 105 milijardi eura (do rujna 2008.): nešto više od polovice (54 milijarde eura) platio je ESF, dok su razliku investirali javni (45 milijardi eura) i privatni (6 milijardi eura) sektori država članica.
- Više od 75 milijuna ljudi imalo je izravne koristi od aktivnosti ESF-a što odgovara udjelu od 24% ukupnog stanovništva EU u dobi između 16 i 64 godine.
- ESF predano podržava jednake mogućnosti. Ukupno gledajući, sudjelovanje u ESF-u je ujednačeno: 52% sudionika su žene, a 48% muškarci.
- ESF pomaže pripremiti mlade ljude za pronalaženje odgovarajućeg zaposlenja: 37% svih sudionika bilo je u dobi od 16 do 25 godina.
- ESF podržava inicijative zahvaljujući kojima ljudi ostaju na tržištu rada, osobito kad se radi o sve starijim radnicima: 7% sudionika ESF-a bilo je starije od 55 godina.
- Ukupno gledano, 54% sudionika ESF-a bilo je nezaposleno, 38% zaposleno, dok je 8% bilo neaktivno, tj. nisu bili odmah spremni pronaći posao i zadržati radno mjesto.
- Rezultati praćenja i evaluacije pokazuju da je između 40 i 80% (u prosjeku otprilike polovica) nezaposlenih sudionika pronašlo zaposlenje u roku od 12 mjeseci od završetka trajanja aktivnosti.

ESF od 2007. do 2013.

- Dostupni podaci o programima koji su u tijeku pokazuju da je najmanje 18 milijuna ljudi već imalo koristi od aktivnosti koje je ESF podržavao tijekom 2007., 2008., i 2009. godine.

- 17% tih sudionika pripada ranjivim skupinama kao što su migranti, manjine, osobe s invaliditetom, Romi, bivši kažnjenci, itd.

Pregled sudjelovanja udruga u aktivnostima Europskog socijalnog fonda

Programiranje, partnerstvo, sufinanciranje i evaluacija oduvijek su bila ključna načela kohezijske politike u prošlosti ESF-a, kako u proteklim programskim razdobljima tako i danas. Načelo partnerstva podrazumijeva blisku suradnju između Europske komisije, nacionalnih, regionalnih i lokalnih vlasti u državama članicama i drugih vladinih i nevladinih organizacija tijekom različitih stadija ciklusa provedbe Strukturnih fondova. Udruge preuzimaju različite uloge prilikom provedbe programa ESF-a te djeluju bilo kao korisnici financijskih sredstava bilo kao programski savjetnici. U prvoj od te dvije uloge, udruge često djeluju kao promicatelji projekata pružajući usluge širokom krugu različitih skupina u nepovoljnom položaju ili razvijajući aktivnosti za osnaživanje vlastitog djelovanja te izgradnju kapaciteta. U drugoj ulozi rade na programiranju, upravljanju i praćenju Operativnih programa.

U preambuli Uredbe o ESF-u za programsko razdoblje od 2000. do 2006.g. traži se uključivanje udruga zajedno s ostalim lokalnim skupinama kao ključnim dionicima u borbi protiv socijalne isključenosti te se propisuje da će ESF pridonijeti izgradnji njihovih kapaciteta za djelovanje u tom području. U razdoblju od 2000. do 2005. g. ESF je podržao rad udruga u području zapošljavanja i strukovnog osposobljavanja, no jednako tako i u područjima socijalnih usluga, zaštite okoliša, obrazovanja i kulture. Udruge su također stekle pravo primanja manjih iznosa bespovratnih sredstava.

Također, udruge su odigrale ključnu ulogu u provedbi razvojnih partnerstava u okviru Inicijative Zajednice EQUAL. Takva su partnerstva uspostavljena s konkretnim ciljem uključivanja niza različitih odgovarajućih partnera kao što su organizacije civilnog društva, socijalni partneri, mali i srednji poduzetnici te službe za zapošljavanje. Uloga udruga u provedbi Inicijative EQUAL u razdoblju od 2000. do 2006.g. bila je prepoznata i očituje se u preambuli Uredbe o ESF-u za programsko razdoblje od 2007.-2013.g. koja određuje da je iskustva stečena tijekom provedbe projekata EQUAL potrebno ugraditi u nove intervencije ESF-a.

U programskom razdoblju od 2007. do 2013.g., ESF pruža potporu udrugama u okviru dva cilja: konvergencija te regionalna konkurentnost i zapošljavanje. (Molimo pogledajte kartu na unutrašnjoj strani stražnjih korica brošure kako biste vidjeli na koje se to regije odnosi.) Prioriteti u pružanju podrške državama članicama jesu partnerstva, ugovori i umrežavanje te jačanje institucionalnih kapaciteta udruga čija je svrha unaprijediti djelovanje u području gospodarstva, zapošljavanja, obrazovanja, društvenog razvoja, zaštite okoliša i pravosuđa. U okviru cilja konvergencije, ESF je počeo podržavati one aktivnosti u državama članicama čija je svrha osnažiti institucionalne kapacitete i povećati učinkovitost javne uprave i javnih usluga kao i udruga. Naposljetku, upravljačka tijela Operativnih programa potiču se da osiguraju primjereno sudjelovanje udruga te im omoguće pristup financiranim aktivnostima, osobito u područjima socijalnog uključivanja, ravnopravnosti spolova te jednakih mogućnosti.

Primjer

ESF osigurava nastavak podrške udrugama u Latviji

Latvija je napravila značajne korake u promicanju udruga i njihovih aktivnosti. Aktivnosti se provode putem Zaklade za integraciju društva, koja je javna zaklada utemeljena 2001. godine. Misija Zaklade jest provedba ciljeva državnog programa „Socijalna integracija u Latviji“ pružanjem podrške inicijativama koje potiču kako socijalnu tako i etničku integraciju u latvijskom društvu. Zaklada je pravna osoba koja ne pripada sektoru državne uprave, a proračun joj je odvojen od državnog proračuna. U vijeću Zaklade sudjeluje pet predstavnika udruga. 2004. godine zaklada je stekla pravo upravljati programima dodjele bespovratnih sredstava iz Strukturnih fondova te kao takva provodi pet programa dodjele bespovratnih sredstava koji se sufinanciraju putem ESF-a u razdoblju od 2007. do 2013.g. Aktivnosti uključuju promicanje izgradnje administrativnih kapaciteta udruga, mjere za osposobljavanje te motivacijske programe za socijalno isključene skupine kao i istraživanje mogućnosti koje za njih postoje na tržištu rada. Izgradnja administrativnih kapaciteta također se financira putem programa dodjele bespovratnih sredstava. Zaklada svake godine dodjeljuje nagradu „Jedinstvo društva“ organizacijama čiji su napori osobito pridonijeli razvoju ujedinjenijeg društva.

Ukratko o podršci Europskog socijalnog fonda udrugama od 2000. do 2006.

- Za 158 mjera i 87 Operativnih programa u 18 država članica utvrđeno je da obuhvaćaju aktivnosti namijenjene udrugama između ostalih ciljnih skupina kojima se pruža podrška. To znači da više od 40% ukupnih Operativnih programa te 10% svih mjera sadrži aktivnosti koje se tiču udruga.
- 75% odabranih Operativnih programa kao i 75% odabranih mjera koje su namijenjene udrugama odnosi se na razvoj partnerstava u kojima sudjeluju udruge.
- Izdaci za te mjere iznosili su 8,9 milijardi eura, što predstavlja 8% ukupnih izdataka ESF-a. ESF je pokrio 53% navedenih potraživanja što odgovara iznosu od 4,7 milijardi eura. Međutim, odabrane mjere ne odnose se isključivo na udruge, već i na druge ciljne skupine ili aktivnosti.
- Prema podacima u odabranim je mjerama sudjelovalo gotovo 7 milijuna sudionika. Najveći broj sudionika registriran je u Španjolskoj (više od 3,2 milijuna) te u Ujedinjenom Kraljevstvu (više od 1 milijun). Iz navedenog razloga, točan broj sudionika koji su sudjelovali u aktivnostima namijenjenim isključivo udrugama nije bilo moguće utvrditi.
- Programi nisu sustavno izvještavali o broju organizacija koja su bile obuhvaćene odgovarajućim aktivnostima. U Ujedinjenom Kraljevstvu, posebno se ističe kako je 5.720 neprofitnih organizacija imalo koristi od podrške ESF-a.

Ukratko o podršci Europskog socijalnog fonda udrugama od 2007. do 2013.

- Ukupno 24 države članice pružaju podršku udrugama putem 80 Operativnih programa te 164 prioritetne osi. Na Cipru te u Irskoj i Nizozemskoj udruge su uključene kao promicatelji projekata te savjetnici na programima.
- U 81% odabranih Operativnih programa te 78% odabranih prioritetnih osi koje su namijenjene udrugama posebno se ističe dimenzija partnerstva.
- 44,1 milijarda eura (68% iz fondova Zajednice, 30% iz javnog nacionalnog financiranja te 2% iz privatnih izvora) namijenjeno je prioritetnim osima koje su također usmjerene na udruge. To obuhvaća 38% proračuna ESF-a za razdoblje od 2007. do 2013. g. Uzevši u obzir da ciljna skupina odabranih Operativnih programa i prioritetnih osi nisu samo udruge, proračunska sredstva koja su namijenjena isključivo udrugama trebala bi biti znatno niža.
- U razdoblju od 2007. do 2009. g. zabilježeni broj sudjelovanja dosegnuo je gotovo 6,2 milijuna (34% od ukupnog broja) unutar prioritetnih osi koje se financiraju iz ESF-a te su između ostaloga namijenjena udrugama. Podaci se odnose na ukupni broj sudjelovanja zabilježen u 121 od 164 odabrane prioritetne osi. Francuska i Portugal zabilježili su najviši broj korisnika do danas.

Važna napomena:

Nisu sve odabrane mjere iz razdoblja od 2000. do 2006. g. ni prioritetne osi u razdoblju od 2007. do 2013. g. bile posvećene isključivo temama koje se odnose na udruge. Budući da nije uvijek jasno u kolikoj je mjeri komponenta udruga (bila) zastupljena u svakoj od odabranih mjera i prioritetnih osi, teško je dati precizne izjave o potraživanjima, o proračunu za aktivnosti namijenjene udrugama te o broju sudionika u njima.

46 mjera iz programskog razdoblja od 2000. do 2006. g. pored ostalih uključivalo je i udruge kao pružatelje različitih usluga koje su povezane s mjerama aktivne politike tržišta rada. Ukupan broj sudjelovanja u tim inicijativama iznosio je 1,1 milijun, a korist od njih imalo je 14.500 organizacija. Glavni cilj mjera bio je promicati zapošljivost općenito, a napose zapošljivost osoba koje su udaljene od tržišta rada. Niže navedeni primjer opisuje sadašnju inicijativu čije su ciljne skupine mladi i osobe s niskom razinom obrazovanja.

Primjer

Program „Osobni rekord“ udruge Sport4Life (sportom za život) u Ujedinjenom Kraljevstvu

Na sjeverozapadu Engleske udruga Sport4Life aktivno se bavi osposobljavanjem uglavnom mladih i osoba s niskom razinom obrazovanja. Udruga trenutno provodi program osposobljavanja za pripremu volontera za različite poslove tijekom ljetnih Olimpijskih igara u Londonu 2012. Program „Osobni rekord“ koji se odvija uz potporu Europskog socijalnog fonda usmjeren je na mlade kao i na osobe koje nemaju posao te nisu u sustavu obrazovanja, a žele unaprijediti vještine te izgleda za dobivanje zaposlenja. Sport4Life surađuje s različitim ustanovama za izobrazbu i osposobljavanje u regiji koje pružaju programe izobrazbe. Oni koji završe programe osposobljavanja imaju zajamčeno mjesto na razgovoru za primanje volontera na Igrama tijekom OI u Londonu 2012. g. Za neometano odvijanje Olimpijskih i Paraolimpijskih igara u Londonu 2012. g. bit će potrebno čak 70.000 volontera, koji će pružati sve od usluga za gledatelje do medicinske skrbi. Nadamo se da će oko 10% njih biti osobe koje su završile program osposobljavanja „Osobni rekord“.

Potpora zapošljavanju putem udruga u Poljskoj

Udruga Fuga Mundi iz Lublina u Poljskoj primjer je kako se udruge mogu uključiti u zapošljavanje osoba s invaliditetom. Fuga Mundi vodi agenciju za zapošljavanje osoba s invaliditetom. Udruga je registrirana kao ustanova na području tržišta rada i pruža usluge kao što su savjetovanje i posredovanje pri zapošljavanju u Poljskoj i inozemstvu. Fuga Mundi također nudi programe strukovnog osposobljavanja i prekvalifikacije osobama s invaliditetom te osobama koje rade s osobama s invaliditetom, npr. zaposlenicima ureda za zapošljavanje, centrima za socijalnu skrb i udrugama. Značajan udio obrazovnih programa povezan je s informacijskom i komunikacijskom tehnologijom kao pripremama za Europsku računalnu diplomu (ECDL). Druga aktivnost udruge jest „Informacijskom autocestom do zaposlenja na internetu“, koja pruža mogućnosti za e-učenje te pronalaženje e-zaposlenja. Oko 2.500 tražitelja posla registrirano je pri udruzi Fuga Mundi, među njima je 300 osoba s poteškoćama u učenju. Udruga se financira sredstvima ESF-a, javnih fondova, bespovratnim sredstvima zaklada kao i donacijama privatnih osoba.

Promicanje spremnosti za promjene i prilagođavanje promjenama

Predviđanje, restrukturiranje i upravljanje promjenom postala su važna pitanja u strategijama zapošljavanja kako u tvrtkama tako i u tijelima javne vlasti. U razdoblju od 2000. do 2006. g. ESF je pružio opsežnu podršku udrugama u provedbi 59 mjera usmjerenih na osnaživanje sposobnosti radnika i poduzeća za prilagođavanje promjenama. Mjere su obuhvatile 3,4 milijuna sudionika te 222.000 organizacija. Pomoć se nastavlja i u razdoblju od 2007.-2013. g. Primjerice, zadruga za regionalno gospodarsko partnerstvo Cresacor iz Portugala koristi sufinanciranje ESF-a kao potporu poduzećima koja su uključena u stručnu integraciju na Azorima. Inicijativa koja je sastavni dio projekta „Borba protiv siromaštva“ namijenjena je osobito ženama, a pruža mogućnost informiranja

o poduzetništvu i jednakim mogućnostima. Kao nadopunu svojim aktivnostima za podizanje razine svijesti, zadruga pruža poticaje za samozapošljavanje te potporu poduzetničkim projektima. Projekt je već dobio podršku lokalnih gospodarstvenika.

Dvostruki pozitivan učinak: rad u udrugama

Udruge su bile aktivne i u pružanju socijalnih usluga, koje su često povezane s integracijom na tržište rada, a ujedno su iznimno korisne u provedbi socijalnih politika u praksi. ESF je iznosom od 4 milijarde eura sufinancirao 34 mjere koje su obuhvatile 1,8 milijuna sudionika te gotovo 28.000 organizacija, a sadržavale su različite intervencije vezano uz socijalne politike. Sljedeći primjer zorno pokazuje kako podrška volonterskom sektoru može biti dragocjen mehanizam socijalne integracije putem stvaranja radnih mjesta.

Primjer

Doprinos ESF-a učvršćivanju volonterskog sektora u Francuskoj

Na francuskom otoku La Réunion, više od 1.500 udruga zapošljava oko 18.000 ljudi, što predstavlja 17% ukupnog izdvajanja otoka za plaće. DLA (Dispositif Local d'Accompagnement) je nacionalni plan koji je francuska vlada osmislila 2001.g. kako bi pomogla udrugama da razviju socijalno korisne aktivnosti i povećaju radnu snagu. Uz sufinanciranje ESF-a, sustav podupire volonterski sektor te zadruge i tvrtke koje osiguravaju radna mjesta u svrhu promicanja socijalne integracije. Plan im pomaže u razvoju i konsolidaciji djelatnosti te se u skladu s time povećavaju mogućnosti za zapošljavanje. Danas diljem Francuske djeluje 108 udruga u okviru DLA plana. Na nacionalnoj razini pomogle su 7.200 organizacija tijekom 2009. g. te poduprle otvaranje oko 115.000 radnih mjesta. Na otoku La Réunion, plan je pružio potporu 280 udruga pri zapošljavanju 1.500 osoba tijekom 2009. g.

Više od 13.000 organizacija bilo je uključeno u mjere koje je sufinancirao ESF, a koje su bile namijenjene izgradnji kapaciteta udruga. Neke od intervencija uključivale su nabavu stručnih usluga vanjskih konzultanata, financiranje dodatnog osoblja ili kupnju odgovarajuće opreme. Ostale su omogućavale provedbu projekata ili su financirale uspostavu platformi, resursnih centara ili mreža za učinkovitiju suradnju.

Primjer

Podrška izgradnji kapaciteta i umrežavanju udruga u Sloveniji

U Sloveniji je u razdoblju od 2007. do 2013. g. u okviru Operativnog programa „Razvoj ljudskih potencijala“ provedeno više projekata za uspostavu regionalnih čvorišta za udruge diljem zemlje. Jedan od projekata pod nazivom „Srce me spaja“ predstavlja regionalno čvorište za udruge koje pripadaju mreži „Srce Slovenije“. Projekt provodi Udruga za razvoj i zaštitu GEOS-a, geometrijskog središta Republike Slovenije. Udruga je preuzela ulogu stvaranja poticajnog okruženja za udruge, privatne ustanove i zaklade u regiji središnje Slovenije. Aktivnosti čvorišta za udruge obuhvaćaju: osnaživanje civilnog dijaloga i utjecaja udruga na politike; podršku umrežavanju i poticanje suradnje na regionalnoj razini; uspostavu informacijske točke za udruge; pripremu i provedbu edukacije i osposobljavanja kako bi se povećala učinkovitost i kvaliteta djelovanja udruga.

U okviru sadašnjeg programskog razdoblja od 2007. do 2013. g. ESF raspolaže proračunom od 76 milijardi eura koji je namijenjen sufinanciranju 117 Operativnih programa u svih 27 država članica. Sredstva iz javnih i privatnih nacionalnih izvora iznose dodatnih 41 milijardu eura. Aktivnosti kojima se pruža podrška pripadaju sljedećim područjima:

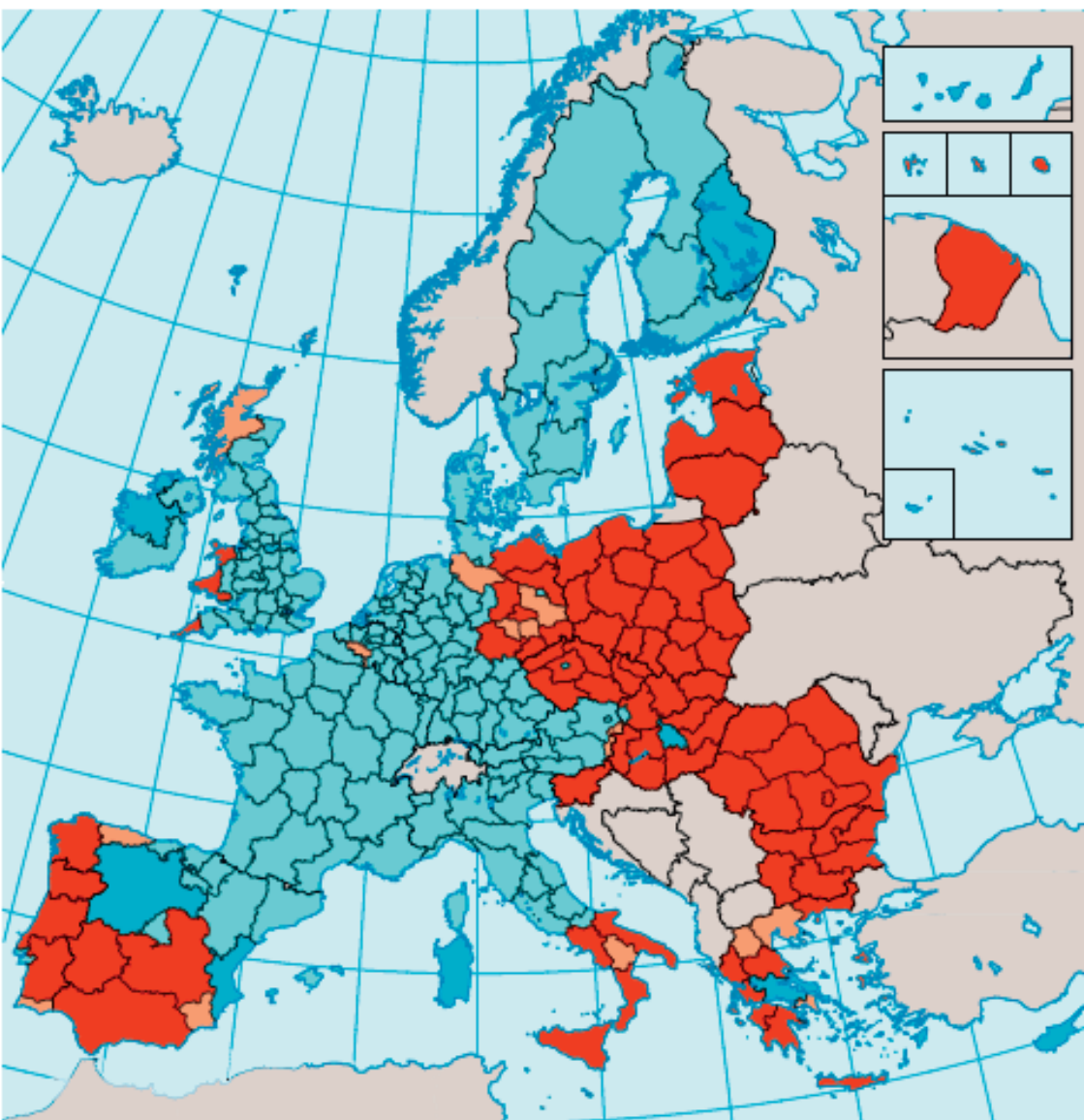
- (i) prilagodljivost radnika i poduzeća;
- (ii) pristup zapošljavanju i uključivanju na tržište rada;
- (iii) socijalno uključivanje osoba u nepovoljnom položaju;
- (iv) reforme u sustavu obrazovanja i osposobljavanja;
- (v) dobro upravljanje, partnerstvo i uključivanje socijalnih partnera.

Na karti se vidi kako ESF podržava aktivnosti u svih 27 država članice u okviru dva cilja. Dodatni prioriteti u tzv. regijama konvergencije su:

- (i) cjeloživotno učenje te istraživanje i inovacija;
- (ii) izgradnja kapaciteta javne uprave i javnih usluga.

Operativni programi od 2007. do 2013. g.: ukupan proračun (u milijunima €) po državama članicama

Država članica	Proračun	Država članica	Proračun
Austrija	1.184	Latvija	657
Belgija	2.320	Litva	1.210
Bugarska	1.395	Luksemburg	50
Cipar	150	Malta	132
Češka	4.436	Poljska	11.420
Danska	510	Portugal	9.210
Estonija	462	Rumunjska	4.335
Finska	1.420	Slovačka	1.764
Francuska	10.275	Slovenija	889
Njemačka	15.666	Španjolska	11.426
Grčka	5.726	Švedska	1.383
Mađarska	4.270	Nizozemska	1.705
Irska	1.360	UK	8.598
Italija	15.321		

Razina financijskih sredstava iz ESF-a razlikuje se od regije do regije ovisno o tome koliko su u relativnom smislu bogate. Regije EU podijeljene su u četiri kategorije, na osnovu regionalnog BDP-a po glavi stanovnika u usporedbi s prosjekom EU (EU s 27 ili 15 država članica).

- **Regije konvergencije:** BDP po glavi stanovnika iznosi manje od 75% prosjeka EU 27
- **Regije u prijelaznoj fazi (postupno izlaze iz regija konvergencije):** BDP po glavi stanovnika veći je od 75% prosjeka EU 27, ali je manji od 75% prosjeka EU 15
- **Regije u prijelaznoj fazi (postupno ulaze u regije konkurentnosti):** BDP po glavi stanovnika manji je od 75% prosjeka EU 15 (u razdoblju od 2000.-2006.), ali je veći od 75% prosjeka EU 15 (u razdoblju od 2007.-2013.)
- **Regije konkurentnosti i zapošljavanja:** odnosi se na sve ostale regije EU

Što ESF čini za tebe

ESF: mjere aktivnih politika tržišta rada i javne službe zapošljavanja

ESF: prilagodljivost poduzeća i stručno usavršavanje radnika

ESF: razvoj ljudskog potencijala u istraživanju i inovacijama

ESF i mobilnost radne snage

ESF: obrazovanje i cjeloživotno učenje

ESF: žene, rodno osjetljiva politika i uspostava ravnoteže između poslovnog i privatnog života

ESF i Romi

ESF: održivi razvoj i eko-tehnologije

ESF: migranti i manjine

ESF: urbane sredine i lokalno zapošljavanje

ESF i stariji radnici

ESF i zdravlje

ESF i poduzetništvo

ESF i mladi

ESF i invaliditet

ESF institucionalni kapacitet javnih tijela

ESF i socijalno uključivanje

ESF i politika osjetljiva na ravnopravnost

ESF i podrška socijalnim partnerima

ESF i podrška udrugama

ESF: kultura i turizam

Pogledajte najnovija izdanja na <http://ec.europa.eu/esf>